

Oppgave 1

Kartlegg begreper i eget register

I denne oppgaven skal gruppen kartlegge sentrale begreper fra et register eller domene dere kjenner godt. Målet er å få oversikt over hvilke begreper som brukes, hvordan de brukes, og om det finnes offisielle definisjoner.

Praktisk informasjon

Tid: ca. 20 minutter

Gruppestørrelse: 3–4 personer

Leveranse: Utfylt kartleggingstabell + 2–3 tvetydige begreper markert

Slik gjør dere

- Velg et register eller en tjeneste **dere kjenner godt**
- List opp **8–10 sentrale begreper** som brukes i registeret
- Sjekk: finnes det offisielle definisjoner? Er de konsistente?
- Identifiser begreper som er *tvetydige, udefinerte eller brukt ulikt* på tvers

Gruppens register / domene

Register / tjeneste:

Kartlegging

#	Term / begrep	Brukes av / i	Offisiell definisjon?
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

10			
----	--	--	--

Tvetydige / problematiske begreper

Marker 2–3 begreper fra tabellen over som er spesielt uklare eller problematiske:

Tvetydig begrep	Hva er uklart / problematisk?	Brukes ulikt av...

Refleksjon

Refleksjonsspørsmål	Gruppens svar / notater
Hva kan skje dersom en KI-modell bruker dataene uten å forstå begrepene?	
Hvilke misforståelser kan oppstå ved tvetydige termer?	
Fant dere begreper som brukes ulikt i ulike avdelinger/systemer?	
Hvilke 2–3 begreper er mest kritiske å definere presist?	

Eksempler fra Brønnøysundregistrene

Ferdig utfylte kartleggingstabeller til inspirasjon

Eksempel A: Enhetsregisteret

Register / tjeneste:	Enhetsregisteret
----------------------	------------------

#	Term / begrep	Brukes av / i	Offisiell definisjon?
1	Enhet	Enhetsregisteret, ER-forskriften	Ja (enhetsregisterloven § 2)
2	Organisasjonsnummer	Alle BR-registre, Altinn, offentlig sektor	Ja (enhetsregisterloven § 1)
3	Næringskode (NACE)	Enhetsregisteret, SSB, Skatteetaten	Ja (SSB-standard)
4	Organisasjonsform	Enhetsregisteret, Foretaksregisteret	Ja (enhetsregisterloven § 4)
5	Forretningsadresse	Enhetsregisteret, Foretaksregisteret, Altinn	Delvis, tolkes ulikt i ulike systemer
6	Daglig leder	Foretaksregisteret, Enhetsregisteret	Ja (aksjeloven § 6-2)
7	Signatur	Foretaksregisteret, banker, offentlige etater	Ja (prokuraloven)
8	Styre	Foretaksregisteret, Enhetsregisteret	Ja (aksjeloven kap. 6)
9	Reell rettighetshaver	Register over reelle rettighetshavere, Finanstilsynet	Ja (hvitvaskingsloven § 2 bokstav e)
10	Frivillig registrering	Enhetsregisteret, intern saksbehandling	Nei, uformelt begrep brukt ulikt

Tvetydige begreper

Tvetydig begrep	Hva er uklart / problematisk?	Brukes ulikt av...
Forretningsadresse	Er det der virksomheten faktisk holder til, eller den registrerte adressen? Skatteetaten og BR kan ha ulik tolkning.	BR, Skatteetaten, kommuner
Frivillig registrering	Brukes både om registrering i Enhetsregisteret (vs. plikt) og i Foretaksregisteret. Ingen offisiell definisjon.	BR internt, veiledning
Signatur	Kan bety firmasignatur (rett til å binde selskapet), digital signatur (e-signatur), eller fysisk underskrift.	FR, banker, Altinn

Eksempel B: Jegerregisteret

Register / tjeneste:	Jegerregisteret
----------------------	-----------------

#	Term / begrep	Brukes av / i	Offisiell definisjon?
1	Jeger	Jegerregisteret, jaktstatistikk	Delvis, viltloven bruker ikke termen eksplisitt
2	Jegerprøve	Jegerregisteret, kursarrangører	Ja (viltloven § 47)
3	Jegeravgift	Jegerregisteret, SSB, Miljødirektoratet	Ja (viltloven § 40)
4	Jegeravgiftskort	Jegerregisteret, jeger (i felt)	Nei, praktisk begrep uten formell definisjon
5	Vilt	Viltloven, forskrifter, Miljødirektoratet	Ja (viltloven § 3)
6	Storvilt	Forskrift om jakt, jaktstatistikk	Ja (forskrift § 1)
7	Småvilt	Forskrift om jakt, jaktstatistikk	Ja (forskrift § 1, negativt avgrenset)
8	Jaktår	Jegerregisteret, SSB, forskrifter	Ja (1. april–31. mars)
9	Felling	Viltforvaltning, kommuner, Miljødirektoratet	Delvis, skilles fra jakt, men grensene er uklare
10	Våpentillatelse	Politiet, våpenregisteret	Ja (våpenloven § 5)

Tvetydige begreper

Tvetydig begrep	Hva er uklart / problematisk?	Brukes ulikt av...
Jeger	Er du «jeger» når du har bestått prøven, eller først når du har betalt avgiften? Ulik bruk i regelverk vs. dagligtale.	BR, Miljødir., SSB
Felling	Kan bety både ordinær jakt og særskilt fellingstillatelse. Begrepet overlapper med «jakt» i daglig bruk.	Kommuner, viltnemnd, BR
Jegeravgiftskort	Brukes som om det er et fysisk kort, men er nå digitalt. Definisjonen mangler i lov/forskrift.	BR, jegere, oppsyn

Eksempel C: Regnskapsregisteret

Register / tjeneste:	Regnskapsregisteret
----------------------	---------------------

#	Term / begrep	Brukes av / i	Offisiell definisjon?
1	Årsregnskap	Regnskapsregisteret, Altinn, revisorer	Ja (regnskapsloven § 3-1)
2	Regnskapspliktig	Regnskapsregisteret, Skatteetaten	Ja (regnskapsloven § 1-2)
3	Revisjonsberetning	Regnskapsregisteret, revisor, investorer	Ja (revisorloven § 9-5)
4	Innsendingspliktig	Regnskapsregisteret, Altinn	Delvis, utledet fra regnskapsloven § 8-2
5	Konsernregnskap	Regnskapsregisteret, børs, analytikere	Ja (regnskapsloven § 3-2)
6	Regnskapsår	Regnskapsregisteret, Skatteetaten	Ja (regnskapsloven § 1-7)
7	Forsinkelsesgebyr	Regnskapsregisteret, intern saksbehandling	Ja (regnskapsloven § 8-3)
8	Avvikende regnskapsår	Regnskapsregisteret, Skatteetaten	Delvis, definert i loven, men tolket ulikt mht. konsekvenser
9	Små foretak	Regnskapsloven, revisjonsfritak, EU-rapportering	Ja (regnskapsloven § 1-6), men EU har annen grense
10	XBRL-taksonomien	Regnskapsregisteret, Altinn, SSB	Delvis, teknisk spesifikasjon, ikke juridisk definert

Tvetydige begreper

Tvetydig begrep	Hva er uklart / problematisk?	Brukes ulikt av...
Små foretak	Norsk regnskapslov har én definisjon, EU-direktivet en annen. Gir problemer ved rapportering mot europeiske standarder.	BR, SSB, EU (CSRD)
Innsendingspliktig	Begrepet brukes internt for å beskrive hvem som må levere årsregnskap, men er ikke eksplisitt definert i loven.	BR, Altinn-veiledning
XBRL-taksonomien	Brukes både om den norske taksonomien og den internasjonale IFRS-taksonomien. Ulikt innhold.	BR, SSB, Finanstilsynet